

Document de suport per a les programacions de les situacions d'aprenentatge

La programació ha de ser un instrument flexible i obert, en constant construcció i revisió; un instrument viu que s'ha de contextualitzar a cada moment en funció de les necessitats educatives de l'alumnat i que s'adapta a les situacions canviants. La utilitat d'una programació es relaciona, sobretot, amb la qualitat educativa dels processos que s'hi descriuen i, en menor mesura, amb la seva formalització. En conseqüència, té utilitat si respon a la realitat i si ajuda a reflexionar sobre la millora contínua dels aprenentatges. Després d'aplicar la programació prevista, caldrà contrastar-la amb els aprenentatges reals que s'hi han realitzat i modificar-la, si escau.

Aquest no és l'únic model que es pot utilitzar per a la programació de les situacions d'aprenentatge, ans al contrari, cada centre educatiu ha d'escollir el model que s'adeqüi més a les seves característiques. Aquest model de programació del grup classe pretén ser pràctic i fàcil de completar:

- Recull els elements fonamentals del que es preveu que ha de passar a l'aula per afavorir els aprenentatges dels alumnes o per documentar allò que passa o que ja ha passat.
- És vàlid per a tota mena d'estratègies metodològiques que facin un tractament globalitzat dels continguts.

Títol	El títol és suggeridor del seu contingut? És prou motivador? Està formulat com una pregunta (no és un requisit obligat, però hi pot ajudar). Podem començar una situació d'aprenentatge amb un títol predeterminat o decidir-ho al llarg del procés o en finalitzar-la.
Curs (Nivell educatiu)	Indicar en quin curs (nivell educatiu) es preveu la seva implementació o s'ha implementat.
Àrea / Matèria o Àmbit	Indicar quines àrees (primària), matèries (ESO i batxillerat) o àmbits (agrupació d'àrees o matèries que s'imparteixen de manera integrada) es desenvolupen en aquesta situació d'aprenentatge.

DESCRIPCIÓ

Descripció de la situació d'aprenentatge, justificació del perquè es decideix la seva realització. Indicar, si escau, la relació amb alguna altra situació d'aprenentatge. En quin context s'emmarca (realitat actual, passada o previsible en el futur) i quin és el repte que es planteja (pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir).

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Es poden identificar a l'inici de la situació d'aprenentatge, al llarg del procés o a la seva

finalització.

- Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavorirà / s'ha afavorit l'assoliment de les següents competències específiques...
- Només indicar aquelles competències per a les quals s'han planificat/realitzat activitats específiques. Això implica que s'ha compartit amb l'alumnat, que n'és conscient i que s'avaluaran.
- Aquestes competències són les mateixes que estan referenciades al [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. [Àrea](#) o [matèria](#)
- La finalitat d'una situació d'aprenentatge és el desenvolupament de les competències, per aquesta raó la programació haurà d'especificar en quines competències específiques, d'una o diferents àrees o matèries, incideix. Es pot donar el cas que una situació d'aprenentatge contribueixi a l'assoliment de competències específiques de diferents àrees o matèries, llavors s'haurà de fer constar.

TRACTAMENT DE LES [COMPETÈNCIES TRANSVERSALS](#)

Les competències transversals es treballen des de totes les àrees, matèries, àmbits i projectes. Connecten directament amb les competències clau establertes a la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, i també amb el desenvolupament de les competències de caràcter transversal o global que recull l'Oficina Internacional d'Educació de la UNESCO.

A cada situació d'aprenentatge és convenient indicar quines competències transversals es tracten i com es fa: competència ciutadana, competència emprenedora, competència personal, social i d'aprendre a aprendre, i competència digital.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE

Enunciats que descriuen els aprenentatges que es preveu que adquiriran els alumnes i aquelles situacions en què seran necessaris. Es poden formular a l'inici de la situació d'aprenentatge, al llarg del procés o a la seva finalització. La seva redacció ha de ser CAPACITAT + SABER + FINALITAT.

- Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.
- Els objectius d'aprenentatge i els criteris d'avaluació es poden ajustar mentre progressa la situació d'aprenentatge i renegociar-los amb els alumnes si estan aprenent ràpid o si, al contrari, semblen necessitar més ajuda en un determinat punt, o bé si apareixen noves preguntes o interessos.

Alguns verbs que descriuen accions relacionades amb les capacitats que es volen desenvolupar:

Habilitats cognitives superiors					
RECORDAR	ENTENDRE	APLICAR	ANALITZAR	AVALUAR	CREAR
Anomenar Anotar Assenyalar Copiar Descriure Enumerar Memoritzar Llistar Localitzar Observar Recordar Recuperar Repetir	Associar Classificar Comparar Descriure Diferenciar Exemplificar Explicar Inferir Interpretar Opinar Relacionar Resumir	Aplicar Calcular Demostrar Descobrir Desenvolupar Dramatitzar Executar Implementar Preparar Produir Utilitzar	Atribuir Comparar Debatre Deduir Desconstruir Destacar Diferenciar Estructurar Examinar Identificar Integrar Ordenar Organitzar Plantejar Ponderar Reconèixer Solucionar Trobar	Avaluar Comprovar Concloure Contrastar Criticar Detectar Estimar Experimentar Justificar Jutjar Fer hipòtesis Formular Mesurar Monitorar Provar Recomanar Revisar Valorar	Construir Dissenyar Elaborar Generar Idear Planificar Produir Traçar

CRITERIS D'AVUACIÓ DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Enunciats que descriuen com sabrem o sabem que cada alumne ha adquirit els aprenentatges.

- La seva redacció ha de ser ACCIÓ + SABER + CONTEXT
- Expressen el grau d'assoliment desitjat dels objectius d'aprenentatge a partir d'allò que fa l'alumne
- El context hauria d'incloure les condicions en què s'haurà d'evidenciar els aprenentatges.

SABERS

- Quins sabers del currículum es tracten?
- Aquests sabers poden ser els mateixos que estan referenciats al [Decret 175/2022](#), de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. [Àrea](#) o [matèria](#)
- També es poden concretar o afegir nous sabers que responen al context proper de l'alumnat.

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

(ESTRUCTURA, RECURSOS, METODOLOGIA... DE MANERA SINTÈTICA)

- Com s'estructura la situació d'aprenentatge?
- Quins són els recursos i metodologies emprats?
- Com s'organitza l'aula? Com s'agrupen els alumnes?
- Es parteix dels seus interessos? Es fa alguna activitat inicial de motivació/avaluació inicial?
- Amb quina dinàmica i/o instrument es comparteixen les finalitats educatives amb l'alumnat?
- Es treballen diferents tipus de sabers de forma competencial?
- La seqüència d'activitats segueix un fil conductor?
- Hi ha un equilibri entre activitats individuals, en parelles o en grups?
- Hi ha activitats de diferents tipologies (cerca d'informació, exercitació, aplicació, anàlisi, síntesi...)?
- Com s'aconsegueix que l'alumnat esdevingui protagonista del seu aprenentatge? És conscient del que va aprenent? Amb quines dinàmiques i/o instruments?
- Es contemplen les mesures i suports universals per atendre els diversos estils d'aprenentatge de tots els alumnes?
- Hi ha espais per a l'auto i la coavaluació, amb vista a la millora dels aprenentatges? Amb quins instruments o dinàmiques?
- Com s'ha previst avaluar l'assoliment dels objectius proposats? Amb quins instruments, criteris o indicadors? Com es fa el retorn? Quines activitats o dinàmiques s'han previst per als alumnes que no han assolit els objectius?

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Quines activitats d'aprenentatge i d'avaluació es preveuen realitzar? Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar? Quins tipus d'agrupament realitzarem? Quins són els principals materials i recursos que necessitarem?, etc.

Activitats inicials (Què en sabem?)

Activitats d'exploració i activació de coneixements previs: què sé?, què penso?, què faig? Com ho expresso? Davant d'una realitat concreta o d'un problema, reflexionar i explicitar els punts de partida propis.

Activitats per compartir objectius i criteris d'avaluació.

Activitats de desenvolupament (Aprenem nous continguts):

Hi ha altres formes de veure, de pensar, de sentir, d'actuar i d'expressar-se? Identificació d'elements nous, relacions i variables que hi influeixen, per ampliar el nivell de complexitat i de generalització inicial.

Introducció d'elements nous, relacions i variables amb suports diferents.

Activitats d'estructuració (Què hem après?)

Què ha canviat en les maneres de veure, de pensar, de sentir, d'expressar i d'actuar? Anàlisi, anticipació i planificació, sistematització, estructuració i generalització, amb capacitat creativa, dels nous models construïts.

Activitats d'aplicació (Aplicuem el que hem après)

Com puc aplicar les maneres noves de veure, de pensar, de sentir, d'expressar-se i d'actuar? Elaboració, realització i valoració, amb capacitat crítica, de plans d'actuació aplicables a la realitat propera, amb graus diferents de complexitat

BREU DESCRIPCIÓ DE COM S'ABORDEN ELS VECTORS EN AQUESTA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

El currículum, com a instrument del model educatiu, es fonamenta en sis vectors clau que estableixen un marc que dona identitat a l'acció educativa. Els vectors clau són:

- a) **Aprenentatges competencials:** un currículum que s'orienta cap a un tipus d'aprenentatge profund i funcional.
- b) **Perspectiva de gènere:** un currículum dissenyat amb perspectiva de gènere per fer efectiva l'educació integral de les persones.
- c) **Universalitat del currículum:** un currículum per a tothom que garanteix la inclusió efectiva i l'èxit educatiu.
- d) **Qualitat de l'educació de les llengües:** un currículum que garanteix el domini de la llengua per entendre el món i compartir el coneixement.
- e) **Ciutadania democràtica i consciència global:** un currículum que promou la ciutadania democràtica i la consciència global amb voluntat de formar persones compromeses i capaces de promoure canvis i afrontar reptes.
- f) **Benestar emocional:** un currículum que afavoreix el benestar emocional d'infants i joves.